

Forum Ecclesiasticum

In Quo Jus Canonicum Universum, Librorum Ac Titulorum Ordine Per Quæstiones Et Responsa, Tam Canonistarum Veterum & Recentiorum, quàm Legistarum, in iis, quæ Utrique Juri, Canonico Et Civili Communia Sunt, Authoritate stabilita, Methodo clara & facili explanantur

Leuren, Peter

Moguntiae, 1719

Quæst. 836. An & qualiter ad valorem professionis requiratur, ut ea ab aliquo acceptetur, & quinam potestatem ad eam acceptandam habeant.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73957](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-73957)

ed quod obligatio hæc filii respectu parentis ita intrinseca & naturalis sit, ut videatur ab ea eximi non posse ob statum perfectionis assumptum; ideoque is assumptus censeatur sub hoc onere & salva hac obligatione. Idem ob eandem rationem in casu, quo parentes in ea necessitate fuerint tempore professionis, secus si acciderit post professionem. tenent Ang. Sylv. *LL. cit.* Nav. *comment.* 3. *de regul. n.* 48. Tolet. *L. 5. sum. c. 1. num. 6.* Suar. *l. c. num. 8. & seq.* Less. *L. 2. c. 41. du. 3. num. 34.* & alii citati à Castrop. *l. c. num. 7.* Econtra non posse, nec teneri filium professum egredi monasterio sine licentia prælati, multoque minùs habitum dimittere, etiam dum parens tempore professionis erat in gravi necessitate docent Sa. v. *religio. num. 2.* Rodriq. *99. regular. tom. 2. q. 59. a. 3.* Sanch. *L. 4. sum. c. 20. num. 17.* Laym. *L. 4. rr. 5. c. 4. num. 2.* & alii apud Castrop. *l. c. num. 6.* & docere videtur D. Th. 2. 2. q. 101. a. 4. ad 4. ibique Cajet. ed quod obligatio filii succurrendi in hac necessitate sit positiva obstringens illum juxta circumstantias temporis & status assumpti. Jam verò professione ita mutatus sit status filii, ut non sit sui juris, sed prælati, adeoque nolente prælato ut egrediatur monasterio ad subveniendum parentibus, ad id redditus sit impotens, adeoque deobligatus ab eo, uti hæc confirmari potest exemplo servi & uxorati, qui contra voluntatem domini & conjugis non obligentur succurrere parentibus, etsi tempore contractæ servitutis vel conjugii in ea necessitate existerint. ait Castrop. *l. c.* ad hæc nullus teneatur subvenire necessitati speciali alicujus cum jactura & præjudicio boni communis, quale non leve crearetur religioni ex obligatione exeundi monasterio, dimittendo habitum; quin & dum ipsi religiosi facili sibi persuadentes, adesse eam necessitatem hac ratione exponuntur gravibus tentationibus, periculis à religione omnino deficienti. De cætero teneri filium in gravi necessitate etiam superveniente professioni succurrere, quantum potest salvâ obedientiâ ordineque religioso, consentiunt omnes ut ait Castrop. *num. 9.* etsi actiones quibus subvenire debet parentibus vi regulæ non sint absolute, sed solum prohibita fieri sine licentia, & hæc concedenda præsumitur, sine dubio petenda est, sub ea obligatione, quam regula præscribit. si autem neganda præsumitur, vel de facto negetur, cenlet Castrop. eas adhuc exerceri posse secluso scandalo & violentiâ, ed quod, cum illæ non dedeant statum religiosum, sed solus modus extrinsecus licentiæ iis desit, religiosus eas exercens nihil agat substantialiter contrarium statui suo, & prælatus iniquè neget licentiam; quin etiam addit, quod si actiones sint prohibita ex voto obedientiæ vel paupertatis (quales sunt vendere ab eo arte facta, & pretium dare parentibus aut etiam donata ei ab aliis, pecuniam iis distribuendam ab eo penes se retinere) filius obligetur eas exercere in favorem patris graviter egentis petita priùs veniâ, si præsumatur concedenda, quam in hoc casu tenetur concedere prælatus, & si eam non concedat, possit eas religiosus exercere secluso scandalo & violentiâ ex præsumpta superioris majoris voluntate vel potius ex pia interpretatione legis, quæ non censetur causam ita urgentem comprehendere. pro quo posteriore citat Sanch. *L. 4. sum. c. 20. num. 19.* & expressius Suar. *l. c. c. 9. à num. 27.* Et hæc ubi manifesta est gravis parentum necessitas, si enim dubia, nullatenus hæc actiones contra voluntatem prælati exerceri possunt, cum à subjectione, quæ certò obstringitur prælato ob causam dubiam se eximere nequeat professus.

Unde & hæc necessitas à filio probanda & ostendenda prælato, ut conquiri possit de negata sibi dicta licentia Castrop. *num. 10.* licet verò *num. 12.* dicat, posse prælatum concedere licentiam exeundi monasterio, quando id remedium subveniendi necessitati parentum est necessarium; cum regulariter talis professus licentiam ordinem regularem retinet, & sub obedientia maneat. pro quo citat Sanch. *cit. num. 20.* Less. *L. 2. c. 41. du. 3. num. 34.* Rodriq. *tom. 2. sum. c. 6. num. 4.* & alios. addit tamen, secum Sanch. & Rodriq. credere nullum alium præter Papam concedere professis licentiam vivendi permanenter extra claustrum sine habitu. Porò illud certum, necessitate cessante parentum; quia mortui, vel jam habent, ex quibus commodè alantur, teneri professum redire ad monasterium; quia cessavit causa dispensandi seu concedendi hanc licentiam, ac denuò succedit obligatio status religiosi. Secus tamen esset, si cessaret hæc obligatio redeundi, dum religiosus societatis Jesu non professus ex causa alendi parentes dimissus esset, & à votis absolutus (uti societatis ex tali causa dum parentibus graviter egentibus juxta communem procedendi modum in societate subveniri nequit, talem dimittere potest à votis absolutum, etsi ad hoc non teneatur, si aliunde potius utilis societati, quam nocivus, cum potestas dimittendi, non in commodum aliorum, sed in bonum societatis ei concessa, ut Castrop. *num. 14.* cum cessaret esse religiosus. etsi cætera dicta de exitu professorum ad subveniendum parentibus, procedant quoque de non professis societatis; cum verè sint religiosi, & quantum est de se, perpetuò obstricti religioni, ut Sanch. *cit. 2. 20. num. 25.* Suar. *num. 13.* Castrop. *num. 14.*

2. Resp. Ad secundum dicta obligatione filiorum professorum alendi parentes graviter egentes, dicenda quoque de parentibus professis respectu liberorum manentium in sæculo; cum utrorumque reciproca, imò parentum strictior sit obligatio; quia hi per se, utpote eorum causâ, obligantur. Sanch. *l. c. num. 39.* Suar. *tom. 3. de relig. L. 6. c. 9. num. 10.* Pirh. *h. r. num. 128.* Secus dicentes, seu non teneri aliquid differre ingressum in religionem, multoque minùs eam ad tempus deferere ad succurrendum fratribus & sororibus in gravi necessitate, etsi, ut ait Castrop. *l. c. num. 14.* intra religionem, seu manendo in monasterio teneatur strictius succurrere, illis quam extraneis.

Quæst. 836. An & qualiter ad valorem professionis requiratur, ut ea ab aliquo acceptetur, & quinam potestatem eam acceptandi habeant?

1. Resp. requiritur, ut ab aliquo habente potestatem incorporandi aliquem religioni acceptetur nomine ipsius religionis expressè vel tacitè, & per quem religio obligetur ad religiosum retinendum, alendum, gubernandumque juxta religionis institutum. Gl. in c. *porrectum h. r. v. non faciat.* Abb. *ibid. num. 10.* Suar. *tom. 3. de relig. L. 6. c. 11. num. 1. & 2.* Sanch. *cit. L. 5. c. 4. num. 62.* Laym. *L. 4. rr. 5. c. 5. num. 5.* Castrop. *l. c. p. 3. num. 1.* ed quod professio sit contractus onerosus, reciprocus sive utrimque obligatorius, includatque traditionem sui, adeoque & acceptationem. Hanc quoque receptionem requiri in incorporatione in Societatem Jesu per vota post biennium novitiatus emissâ,

emissa, utpote per quæ non solum obligatur religiosus societatis ad perpetuò manendum in societate, observando dicta vota; sed etiam ipsa religio ad eundem alendum & gubernandum, quam diu causa iusta dimissionis seu expulsiõnis non adfuerit, tenet Castrop. l. c. cum Sanch. cit. l. 5. c. 2. num. 63. & Suar. tom. 4. de relig. tr. 10. l. 3. c. 1. in fine & c. 7. in princ. His non obstante, quod p. 5. constit. c. 4. dicantur hæc vota in nullius manibus fieri debere, & in declarat. Addatur, ea soli Deo offerri, & non homini; adeoque nullius acceptatione agere videantur; nam in manibus alicujus prælati ea sunt, qui nomine societatis ea acceptet, ut religiosum per ea effectum retineat, quam diu ad Deigloriam expediens esse judicaverit (per quod distinguntur à votis, quæ quandoque tempore novitiatus ex devotione emittuntur, utpote quæ licet ex parte votantis eadem formâ emittantur, eandemque obligationem pariant, non tamen à religione acceptantur, unde nec religiosum constitunt) non autem dicuntur fieri in manibus alicujus, ut is ea nomine religionis absolute acceptet & religiosum perpetuò retineat. ita Castrop. l. c. num. 2. cum Suar. LL. cit.

2. Resp. Ad secundum: regulariter seu spectato jure communi, receptio, seu admissio ad professionem spectat ad Abbatem seu prælatum religionis immediatum & simul ad conventum seu capitulum, ita ut non solum hujus consilium seu consultatio cum eo sit necessaria ad receptionem professi, ut volunt Abb. in c. apostolicam, h. t. num. 11. & 12. Sylv. v. religio. q. 13. & 18. dicto 4. Navar. comment. 3. de regular. num. 5. addentes, prælatum non teneri sequi consilium capituli, sed etiam ejus, aut saltem majoris partis, consensus sit necessarius, alioquin admissio professionis sit invalida. Gl. in c. ult. h. t. in 6. v. pertineat. Rodriq. tom. 3. q. regul. q. 17. a. 7. Navar. l. 1. constit. de constit. conf. 9. à num. 19. Less. l. 2. c. 41. num. 61. Sanch. l. 5. sum. c. 4. num. 65. Laym. l. 4. tr. 5. c. 5. n. 3. Castrop. l. c. num. 3. Pirh. h. t. num. 132. cum enim agatur de re concernente conventum, nec licet quis recipiatur in corpus religionis aliorumque que consortium, qui idoneus non est, aliisque detrimentum afferre potest, merito consensus majoris saltem partis capituli totum capitulum repræsentans requiritur, adeoque professio facta contradicente rationabiliter & iuste hac majore parte, & eam postmodum non ratificante, retractari debet; secus eâ contradicente irrationabiliter; tunc enim admissio facta à prælato subsistit; cum ratio dicat, ut in re dubia seu controversa membra potius capitis ductum sequantur, quam vice versa. Pirh. l. c. defuncto verò prælato, seu sede vacante, conventus aliquem admittere nequit, si admissio spectabat ad solum prælatum, secus si ea spectet simul ad conventum. Pirh. num. 133. juxta c. si ad solum 6. & ult. h. t. in 6. quæ enim jure speciali & extra ordinario competunt prælato, ea illo mortuo non transiunt ad Capitulum; secus de iis, quæ prælato & Capitulo competebant cumalitive, seu simul, ut patet in collatione beneficiorum juxta c. unio. §. cum vero. ne Sede vac. dum receptio ad professionem est veluti quædam beneficium seu tituli regularis collatio, multoque magis capitulum poterit recipere sede vacante, si receptio pertinebat in solidum ad prælatum & capitulum, potente nimirum tam capitulo, quam prælato recipere, & conferre seorsim. Pirh. l. c. Dixi etiam: regulariter & de jure communi: nam in Societate Jesu omnis potestas admittendi ad

professionem penes solum generalem residet, qui eam communicat, quibus conveniens est. ut dicitur p. 5. constit. c. 1. lit. B. eamque etiam ad vota biennii regulariter nulli Rectorum, sed solis provincialibus communicat. Ubi autem admissio hæc spectaret ex consuetudine præscripta vel speciali privilegio ad solum Abbatem seu prælatum, isque superiorem haberet, licet ab eo hanc potestatem recipiendi professionem non reciperet, sed immediate à pontifice seu à tota religione ex autoritate pontificis eò ipso quo superior est, posse adhuc ab illo superiore mediato ita restringi hanc ejus potestatem quo ad usum & exercitum illius ex legitima causa, ut eo inconsulto facta receptio sit nulla; eò quòd sic recto religionis regimini conveniat, cum Sanch. l. c. num. 71. asserit Castrop. l. c. num. 5. probatque ex c. exiit. de V. S. in 6. ubi dicitur, posse Generalem ordinis S. Francisci provincialibus licentiam recipiendi coarctare, non obstante, quòd potestas hæc jure ordinario competat provincialibus, confirmatque à simili de parochia, cui jure ordinario competit potestas assistendi matrimonio suorum subditorum, & tamen Episcopus eam ita limitare potest in gravi & urgente casu, ut assentia nulla sit, facta se inconsulto; eò quòd hac suspensione videatur conjungendos à parochi jurisdictione quòd ad illum casum excludere. Porro ubi prælatus excommunicatus publice denunciatus, vel notorius clerici percussor esset, valere adhuc professionem ab eo admissam, tradit Castrop. cit. p. 3. num. 4. cum Sanch. l. c. num. 78. & 79. & aliis ab eo relatis. Pirh. num. 135. hæc potestas actusque admittendi non sit jurisdictionis spiritualis; cum etiam cuilibet monacho saltem partialiter competat. Unde etiam asserit cum eodem, adhuc validam esse, etsi illicitam, admissionem factam à prælato prohibito, seu suspensio ab exercitio hujus admissionis, nisi forte unâ cum suspensione illa aliàs non tollatur potestas, sed solum impediatur. De cætero potest superior mediatus, ut Generalis, etiam contradicente superiore immediato, admittere ad professionem; cum prælati superiores mediati in potestate concurrant cum localibus & immediatis superioribus. Sanch. l. c. n. 71. Pelliz. in manual. regul. tr. 3. c. 3. num. 8. Pirh. h. t. num. 134. qui tamen & hic adjiciunt limitationem illam: modo id faciat cum consensu capituli. Quin & Episcopus admittere potest ad professionem juxta regulam à pontifice approbatam, si religio non est exempta; quia non minus est proprius prælatus & superior illius, quam Abbas & provincialis; modo recipiat cum consensu capituli. Abb. in c. porrettum, h. t. num. 12. Sanch. cit. 4. num. 74. Secus, si religio sit exempta non tamen etiam potest Episcopus ordinariè compellere Abbatem, Abbatissam & conventum, ut ad professionem in monasterio aliàs sibi subiecto admittant aliquem; cum hæc admittendi potestas regulariter spectet ad immediatum superioris ordinis & conventum Pirh. num. 136. in fine. cum Rodriq. cit. q. 17. a. 7. nisi forte, pro ut id limitat Pirh. cum Franc. in c. ult. h. t. in 6. num. 3. in monasterio Episcopo subiecto, præsertim monialium, non reciperetur numerus sufficiens, etsi plures commodè sustentari possent, tunc enim post monitionem & terminum assignatum & elapsum posset supplere defectum & negligentiam monasterii. Item potest abbatissa admittere moniales; cum hæc receptio non sit actus ordinis nec jurisdictionis spiritualis, pertinentis ad claves Ecclesiæ, cujus incapax est fœmina, sed actus cujusdam superioritatis,

quàm abbatissa habet in suas moniales. Sanch. l. c. num. 76. Azor. p. 1. L. 12. c. 5. q. 6. Pirh. num. 135. Denique potest hæc potestas recipiendi ad professionem delegari etiam simplici religioso, clerico seculari, quin & laico, quemadmodum ab eo potest beneficium acceptari nomine illius, cui confertur juxta c. 1. de procurat. in 6. Pirh. num. 135. in fine citatis Sanch. ubi ante num. 79. & Rodriq. to. 3. q. 17. a. 12.

Quest. 837. Invalidè facta professio an & qualiter ratificari possit?

Resp. Ad primum: coram Deo & in conscientia sua certò sciens professionem suam nullam fuisse, sive ex, sive sine aliqua culpa sua; eò quòd v. g. fictè & sine animo se obligandi, vel metu gravi injustè incusso compulsus, vel impedimento aliquis essentialiter requisiti v. g. legitima ætatis, patiens, eam emisit, etsi id in foro externo probare non possit, potest si vult, eam ratificando modo paulò post explicando, manere in religione; non tamen ad hoc tenetur, si cognoscens religionem sibi minùs convenientem, aut nimis difficilem, aut alia ex causa non vult remanere; sed potest tutà conscientia in occulto discedere, ac etiam nubere, modò sine scandalo aliove majore incommodo & præjudicio id fieri possit. Sanch. L. 7. de marrim. d. 37. num. 11. Nav. conf. L. 3. conf. 89. de regular. Laym. L. 4. tr. 5. c. 5. num. 7. Pelliz. in man. pralator. tr. 3. c. 1. num. 48. Pirh. h. t. num. 148. Reiffenst. num. 205. & 206. & alii communiter ex ea ratione, quòd professio religiosa propter sublimitatem & arduitatem suam omnino spontaneum ac liberum consensum requirat, & nemo invitus ad eam, ubi nulla fuit, etiam ob propriam culpam, ratificandam, seu de novo validè emittendam cogi possit, unde etiam, etsi habuisset animum verè profitendi, si tamen adfuisset impedimentum dirimens etiam profitenti incognitum, ex præcedente illa voluntate, utpote absolutè inefficace & nullius effectùs, obligari non potest ad servandum, quæ promisit, aut etiam ad substituendam voluntatem aliam de se efficacem, sublato impedimento. His non obstante, quòd Ecclesia talem cogat manere in religione Arg. Trid. Sess. 25. de regular. c. 19. cum id faciat, non ut ad professionem de novo emittendam adigat, aut factam validet, vel validam à parte rei declaret; sed quia præsumit, talem vel ab initio validè professum, vel professionem ratificasse, quæ tamen præsumptio in foro conscientia cedit veritati, ut cum citatis AA. Reiffenst. cit. num. 206. pro quo tamen etiam foro nude asserenti, se fictè tantum professum fides adhiberi non debet, nisi attentis circumstantiis prudentissimus quisque conjiceret, talem verè loqui, ut Idem cum Sanch. l. c. num. 14. & Cajet. 2. 2. q. 88. a. 1. Dixi primò: talem religionem relinquere possit, si id sine scandalo & præjudicio religionis fieri possit: tenetur enim ex caritate vel etiam justitia non præbere scandalum. & tertio non præjudicare, seu causare damnum. unde, si talis disponi prudenter nequit ad ratificandam professionem, expectare debet occasionem opportunam discedendi sine scandalo. ut Sanch. l. c. num. 38. & seq. Pelliz. l. c. interea durante illo, in publico servare vota & regulam ordinis, quamvis ad ea in conscientia non teneatur; potestque interea cum animo illo datà occasione egrediendi percipere à religione alimenta & sustentationis media, si in horum compensationem

consuetæ præstet servitia, & si ea ad compensationem illam non sufficere cognoscit, debet habere animum faciendi suo tempore proportionatam restitutionem. Sanch. l. c. Pelliz. l. c. tom. 1. tr. 3. c. 5. num. 10. Item potest interea validè ferre suffragia, aliaque munera religiosa peragere, si non potest sine scandalo & gravi sui infamia ab iis abstinere, errore communi præbente ad hoc titulum præscriptum & sufficientem juxta L. Barbarius ff. de off. prior. quod ipsum tamen distinguit Castrop. tr. 16. d. 2. p. 5. num. 10. ita ut probabiliter credat, id procedere usque adeò, ut etiam in prælatum eligi queat, si professionis nullitas ita secreta sit, ut nullus sit timor, quòd probari possit in foro externo, eò quòd, licet in c. nullus. de elect. in 6. prohibeatur eligi in prælatum, qui professus expressè non fuerit, talis tamen ex benigna interpretatione expressè professus reputandus sit; cum verè quò ad forum externum professus sit, & quò ad Ecclesiam professus reputetur: debet tamen mox ab electione sua professionem suam re ipsa invalidè factam ratificare; secus in electionibus istiusmodi activis & passivis dicendum ait, si nullitas professionis manifesta sit, vel facile manifestari possit; eò quòd tunc nequidem in judicio firmo Ecclesie professus existat. De cætero offerente se occasione discedendi sine scandalo, aut via ordinaria vel extraordinaria, per restitutionem nimirum in integrum commode reclamandi ac nullitatis causam probandi, sive intra sive extra quinquennium, tenetur illico discedere occultè vel reclamare, si professionem ratificare nolit; quia alimentatione & commodis religionis frui nequit; nisi velit esse religiosus, aut sit in eo statu, in quo hic & nunc discedere sine scandalo nequit. ita Reiffenst. h. t. num. 211. cum Pelliz. l. c. num. 47. Dixi secundò: certò sciens professionem suam nullam esse, & se eam nec tacitè nec expressè ratificasse, si enim de eo dubitet, spectandam esse naturam dubii, ut inde inferatur, pro qua parte stet professio, an pro professi, an pro religionis parte, ait Castrop. l. c. p. 7. num. 8. sic si dubitet ante quinquennium, potest reclamari, si post quinquennium, tenetur remanere dubitans; quia in dubio recurrendum ad præsumptionem, quæ ante quinquennium stat pro dubitante, post quinquennium pro religione. Reiffenst. n. 212. Arg. Trid. Sess. 25. de regul. c. 19.

2. Resp. Ad secundum: ad validam ratificationem professionis in genere requiritur & necessaria est sublatio impedimenti, propter quod illa invalida fuit; sive id tenuerit se ex parte profitentis, sive ex parte recipientis. ut Castrop. l. c. p. 5. num. 1. & 2. & pro ut consentiunt omnes. Unde sequitur primò requiri ut ratificans sciat professionem à se factam fuisse irritam; cum absque illa cognitione non possit habere voluntatem ratificandi; quia absque ea non potest cognoscere possibilitatem ratificationis, utpote quæ possibilis non est, nisi professio fuerit invalida, quæ tamen voluntas non minus ad ratificandum, quam ad primò emittendam professionem requiritur. Sanch. l. c. num. 59. Azor. p. 1. L. 12. c. 4. q. 7. Laym. cit. c. 5. num. 9. Castrop. cit. p. 5. num. 3. Less. L. 2. c. 41. num. 65. Pelliz. l. c. num. 57. Pirh. num. 149. quæ tamen cognitione determinatæ nullitatis opus non est, pro ut Less. Castrop. Pirh. bene limitant, si ita statuat ratificans, se vellem professionem à se emissam esse validam, etsi & casu quo fuisset invalida. Sequitur secundò, opus esse consensu alio vero spontaneo professionem